

TALE

BEU alm. del - samrådsspørgsmål AD – 22.
september 2021

8. september 2021

J.nr. 2021 - 5776

CAP

Bjørn Andreas Dreyer West

Tak til udvalget og ikke mindst også tak til Hans Andersen for at indkalde til samrådet i dag. Emnet er mangel på arbejdskraft, og det har jeg glædet mig til at diskutere. Det er – som hr. Hans Andersen også er inde på – et meget aktuelt emne, som optager regeringen, og som fortjener en demokratisk debat.

Det er på mange måder paradoksalt, at vi sidder her i dag. For ikke så lang tid siden rasede coronakrisen, og der var stor usikkerhed om, hvad fremtiden ville bringe.

Nu sidder vi så her i et samråd og drøfter manglen på arbejdskraft. Det vidner jo alt sammen om en økonomi og et arbejdsmarked i voldsom fremgang. En fremgang, som i min optik bygger på den danske håndtering af pandemien.

Danskerne, virksomhederne, arbejdsmarkedets parter, lønmodtagerne og Folketinget var alle med til at tage ansvar, da det virkelig gjaldt. Det bragte os sikkert igennem krisen, og vi ser nu ind i en markant lysere fremtid.

Med det økonomiske opsving er der fulgt en stigende efterspørgsel på arbejdskraft.

Ledigheden den falder og efterspørgslen hos virksomhederne den stiger. Selvom fremgangen er positiv, så skal vi handle på de udfordringer, som vi ser her og nu. Hvis virksomhederne ikke kan få de hænder, som de har brug for, taber vi alle sammen. Det har vi ikke råd til.

Regeringen følger situationen og meldingerne om mangel på arbejdskraft nøje. Og regeringen er naturligvis klar til at handle.

Derfor har regeringen indkaldt arbejdsmarkedets parter til trepartsforhandlinger om netop mangel på arbejdskraft. Målet er sammen at finde initiativer, der *her og nu* kan skabe bedre match mellem ledige og virksomheder der efterspørger arbejdskraft.

Regeringens tilgang er, at vi skal bruge opsvinget klogt. Vi står nemlig med en enestående mulighed for at få endnu flere ind på arbejdsmarkedet.

For selvom ledigheden er faldende, har vi stadig ledige hænder i Danmark. Både jobparate ledige og ledige lidt længere fra arbejdsmarkedet.

Regeringen er derfor gået ind i trepartsforhandlingerne med et ønske om at skabe bedre match mellem ledige og virksomheder. Hvis vi kan blive bedre til det, vil det være en gevinst for både den enkelte ledige, for virksomhederne og samfundet som hele. Det er en chance, vi ikke må forpasse.

Så når Venstre lige om lidt foreslår, at vi sætter beløbsgrænsen ned, så er jeg selvfølgelig bare også nødt til at sige, at det ikke ligger øverst i regeringens værktøjskasse.

Vi prioriterer danske ledige først.

Jeg vil nu sige lidt mere om, hvad regeringen ser som mulige løsningsspor på rekrutteringsudfordringerne. Jeg kan naturligvis ikke referere fra forhandlingerne med arbejdsmarkedets parter, men jeg kan sige lidt om, hvad regeringen lægger vægt på.

[Bedre match]

Som jeg allerede har nævnt, er det paradoksalt, at virksomhederne ikke kan få besat ledige stillinger, når vi har ledige danskere.

Derfor har regeringen fokus på, hvordan man kan skabe et bedre match mellem ledige og virksomheder. Det kræver en indsats fra flere kanter, hvis vi skal lykkes.

Jobcentrene og a-kasserne skal blive endnu bedre til at formidle job og til at opsøge virksomhederne. Virksomhederne skal også blive endnu bedre til at bruge de kanaler, der fx findes i jobcentrene og a-kasserne for at komme i kontakt med de ledige.

Det handler om at skabe det rigtige match, og det kræver, at alle lægger sig i selen.

[Rådighed]

Jobparate skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det er ret enkelt, og det gælder uanset, om der er mangel på arbejdskraft eller ej.

Når der er mangel på arbejdskraft kommer rådighedsspørgsmålet gerne til debat. Og med god grund. For det er selvfølgelig afgørende, at ledige står til rådighed for arbejdsmarkedet, og at de er aktivt jobsøgende, når virksomhederne skriger efter arbejdskraft.

Derfor er et fokuspunkt også for regeringen løbende at følge op på, om rådighedsreglerne bliver

efterlevet, og om kommuner og a-kasser håndhæver dem korrekt.

Og ender vi et sted, hvor der er behov for at stramme reglerne, så er vi naturligvis klar til at diskutere det.

[Seniorer]

Et tredje fokuspunkt for regeringen er at styrke seniorernes tilknytning til arbejdsmarkedet. Det handler om at drage nytte af, at nogle gerne vil blive lidt længere på arbejdsmarkedet, og ikke lade gode, erfarne kræfter gå til spilde.

Seniorer er ikke mere ledige end andre, når vi ser ned i tallene. Men bliver man som senior ledig, er vejen tilbage i beskæftigelse ofte længere end for andre aldersgrupper.

Seniorernes kompetencer, erfaring og rutine burde være noget, som virksomheder, der mangler arbejdskraft, efterspørger.

Som jeg tidligere har sagt, mener jeg, at vi skal have et forbud mod, at arbejdsgivere kan kræve, at ansøgere skal oplyse deres alder. Jeg ved godt, at man kan regne alderen ud, når man læser ansøgerens cv., men hele pointen er, at arbejdsgiveren

ikke på forhånd sorterer kandidater fra på deres alder, men at de bliver nødt til at læse ansøgningen og CV'et og forholde sig til dens indhold.

[Udenlandsk arbejdskraft]

Det fjerde fokuspunkt er udenlandsk arbejdskraft. Jeg ved godt, at det fylder meget hos nogle af Folketingets partier, men lige nu ligger vi på et historisk højt niveau af udenlandske arbejdstagere i Danmark. Danmark er en åben, dynamisk økonomi, som allerede i dag tiltrækker udenlandsk arbejdskraft.

Som jeg nævnte tidligere, er regeringens udgangspunkt, at så længe der er jobparate ledige i Danmark, så er det der, vi starter. Og lige nu er der en unik mulighed for at få flere med.

Hvis der er områder, hvor det ikke er muligt at rekruttere dansk arbejdskraft, skal vi naturligvis se ud over landets grænser.

Når vi retter blikket mod udenlandsk arbejdskraft, er regeringens udgangspunkt, at vi meget i højere grad skal udnytte mulighederne i arbejdskraftens frie bevægelighed i EU.

[Danmark kan mere I]

Nu går samrådsspørgsmålet på, hvilke initiativer regeringen vil tage nu og her for, at danske virksomheder har adgang til den arbejdskraft, de har brug for. Vi håber snart vi kommer i mål med trepartsforhandlingerne.

Hvis vi sætter det lidt længere lys på, har regeringen netop lanceret udspillet *Danmark kan mere I*.

Heri indgår en række forskellige initiativer. Både ændringer i dimittendsatsen, som gerne skulle sikre, at nyuddannede ledige begynder jobsøgningen lidt hurtigere.

Men også initiativerne om omlægningen af forskellige afgifter på skatteområdet, som samlet set fører til nogle skattelempelser, og samtidig også at afskaffe modregning i ægtefælles pension er alt sammen noget, der bidrager til, at flere gerne vil og skal kunne bidrage på arbejdsmarkedet.

[Afslutning]

Når vi taler om akut mangel på arbejdskraft er der i sagens natur en kort bane med her-og-nu-udfordringer, men det er vigtigt ikke at glemme det lidt længere perspektiv.

Regeringen forhandler lige nu med arbejdsmarkedets parter om initiativer, som på den korte bane kan afhjælpe manglen på arbejdskraft.

Danmark kan mere I adresserer manglen på arbejdskraft på den lidt længere bane.

Er det det sidste, der kommer fra regeringens hånd til dagsordenen om mangel på arbejdskraft? Det må tiden selvfølgelig vise. Men der er selvfølgelig også en grund til, at det hedder *Danmark kan mere I*.

Regeringen følger løbende udviklingen, og vi er klar til at håndtere de udfordringer med mangel på arbejdskraft, som måtte opstå. Til gavn for danskerne og til gavn dansk økonomi.

Tak for ordet.